

ISIM

"EVERY MONDAY, A STEP TOWARDS
INVESTMENT KNOWLEDGE"

کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق بازرگانی اصفهان
(دوشنبه‌های سرمایه‌گذاری)

ISIM

ISSUE 4
10 FEB 2025

دوشنبه بیست و دوم بهمن ۱۴۰۳

همکاری اقتصادی میان استان اصفهان و استان خراسان رضوی از طریق کمیسیون‌های سرمایه‌گذاری اتاق‌های بازرگانی هر دو طرف، می‌تواند به عنوان یک گام مؤثر و نویدبخش در راستای هم‌آفرینی و توسعه پایدار قلمداد شود. این همکاری به‌ویژه در شرایط کنونی که اقتصادهای محلی نیازمند تقویت و تحرک بیشتری هستند، اهمیت ویژه‌ای دارد. با ایجاد بسترهای مناسب برای تبادل تجربیات زیسته و منابع، می‌توان به افزایش سرمایه‌گذاری‌های مشترک و رونق کسب‌وکارها در دو شهر اصفهان و مشهد بعنوان مراکز این دو استان فرهنگی و برکت محور کمک کرد. کمیسیون‌های سرمایه‌گذاری به عنوان پل ارتباطی میان فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران، می‌توانند فرصت‌های جدیدی را برای شناسایی و بهره‌برداری از پتانسیل‌های موجود در هر یک از این شهرها فراهم آورند. همچنین، این همکاری می‌تواند به توسعه زیرساخت‌ها، افزایش اشتغال و بهبود شرایط معیشتی مردم در هر دو شهر و در نتیجه استان، منجر شود. با توجه به ظرفیت‌های برجسته تاریخی و گردشگری اصفهان و مشهد، همکاری‌های اقتصادی می‌تواند به جذب گردشگران و سرمایه‌گذاران بیشتری کمک کند و در نهایت منجر به ایجاد یک الگوی پایدار از همکاری‌های اقتصادی بین استان‌ها گردد. به‌طور کلی، این نوع همکاری‌ها نه تنها به نفع اقتصاد محلی خواهد بود، بلکه می‌تواند تأثیرات مثبتی بر توسعه ملی و منطقه‌ای نیز داشته باشد، و زمینه‌ساز رشد و شکوفایی اقتصادی در سطح کلان گردد.

شروع داستان هم آفرینی از استان اصفهان

شروع داستان هم آفرینی از استان اصفهان به عنوان یک الگو برای سرمایه پذیری و سرمایه گذاری در استان‌های اقتصادی کشور می‌تواند نقش مهمی در توسعه پایدار و رشد اقتصادی ایفا کند. استان اصفهان با داشتن زیرساخت‌های مناسب، نیروی کار متخصص و فرهنگ غنی کارآفرینی، بستری مناسب برای جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی فراهم آورده است. ایجاد هم آفرینی به معنای همکاری و مشارکت جمعی در پروژه‌های اقتصادی است که می‌تواند منجر به نوآوری و خلق فرصت‌های جدید شغلی شود. این رویکرد، به خصوص در استان‌هایی که از پتانسیل‌های اقتصادی بالقوه برخوردارند، می‌تواند با ایجاد شبکه‌های همکاری و تبادل دانش، به بهبود کیفیت زندگی و افزایش سطح درآمد مردم کمک کند. همچنین، توجه به نیازهای محلی و استفاده از منابع بومی از جمله عواملی است که می‌تواند موفقیت این نوع سرمایه‌گذاری‌ها را تضمین کند. در نهایت، هم آفرینی می‌تواند به عنوان یک استراتژی کلیدی در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی کشور مورد توجه قرار گیرد و زمینه‌ساز توسعه متوازن در تمامی استان‌ها شود.

اصفهان به عنوان یکی از استان‌های صنعتی و اقتصادی برتر ایران، قابلیت مقایسه با استان‌های هم‌تراز خود مانند خراسان رضوی، تهران، فارس و آذربایجان شرقی را دارد. هر یک از این استان‌ها دارای ویژگی‌های اقتصادی خاصی هستند، اما اصفهان به دلیل تنوع در بخش‌های اقتصادی و توسعه متوازن، جایگاه ویژه‌ای را به خود اختصاص داده است. در اینجا به بررسی مقایسه‌ای این استان با دیگر استان‌های هم‌تراز می‌پردازیم.

تولید ناخالص داخلی (GDP) اصفهان حدود ۵۰۰ هزار میلیارد ریال در سال است که عمدتاً ناشی از فعالیت‌های صنایع سنگین نظیر فولاد، پتروشیمی و نساجی می‌باشد. در مقابل، خراسان رضوی به دلیل وجود حرم مطهر امام رضا (ع) بیشتر بر بخش خدمات و گردشگری متمرکز شده و GDP آن حدود ۴۵۰ هزار میلیارد ریال است. تهران، با تولید ناخالص داخلی بیش از ۱۲۰۰ هزار میلیارد ریال، بالاترین رتبه را در کشور دارد، اما عمدتاً بر خدمات مالی و اداری تمرکز دارد. فارس نیز با GDP حدود ۴۰۰ هزار میلیارد ریال، بیشتر به کشاورزی و صنایع مرتبط با نفت و گاز وابسته است.

در زمینه صنایع و تولیدات صنعتی، اصفهان با داشتن فولاد مبارکه که ۵۰ درصد تولید فولاد کشور را بر عهده دارد و همچنین بیش از ۶۰ شهرک صنعتی فعال که بر صنایع سنگین و سبک متمرکز هستند، نقش مهمی ایفا می‌کند. در خراسان رضوی، صنایع بیشتر بر فرآوری محصولات کشاورزی و صنایع غذایی تمرکز دارند و صنایع سنگین در این استان به اندازه اصفهان توسعه نیافته‌اند. تهران به تولیدات مصرفی و مونتاژ محصولات معروف است و شهرک‌های صنعتی آن در حاشیه شهرها قرار دارند. فارس با تأکید بر صنایع پتروشیمی در عسلویه و پالایشگاه‌ها، نقش اساسی در صنعت نفت و گاز کشور ایفا می‌کند.

گردشگری در ایران به تفکیک استان‌ها ویژگی‌های خاص خود را دارد. اصفهان به عنوان یک مقصد گردشگری مهم، سالانه بیش از ۶ میلیون گردشگر داخلی و حدود ۱ میلیون گردشگر خارجی را به خود جذب می‌کند. جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی مانند میدان نقش جهان و مسجد جامع که در فهرست میراث جهانی یونسکو قرار دارند، از عوامل اصلی جذب گردشگران به این شهر محسوب می‌شوند. در خراسان رضوی، تمرکز بیشتر بر گردشگری مذهبی است و مشهد به عنوان مقصد زائران، سالانه میزبان بیش از ۲۰ میلیون نفر می‌باشد. تهران به عنوان پایتخت، بیشتر گردشگران کاری و اداری را جذب می‌کند و فرصت‌های گردشگری تفریحی در آن کمتر به چشم می‌خورد. فارس نیز با جاذبه‌های تاریخی مانند تخت جمشید و پاسارگاد، سالانه حدود ۱ میلیون گردشگر داخلی و خارجی را به خود جلب می‌کند.

در زمینه اشتغال و نیروی کار، اصفهان با تنوع در بخش‌های صنعتی، خدمات و کشاورزی، نرخ بیکاری حدود ۸ درصدی را تجربه می‌کند. در خراسان رضوی این نرخ حدود ۹ درصد است و بیشتر فرصت‌های شغلی در بخش خدمات و کشاورزی قرار دارد. تهران نیز با نرخ بیکاری ۷ درصد، بیشتر در حوزه خدمات و تجارت فعال است. در فارس، نرخ بیکاری به حدود ۱۰ درصد می‌رسد و عمدتاً اشتغال در صنایع نفت و گاز و کشاورزی متمرکز است.

از نظر نوآوری و فناوری، اصفهان با بیش از ۲۰۰ استارت‌آپ فعال در حوزه‌های فناوری اطلاعات و کشاورزی هوشمند، به عنوان یک مرکز نوآوری شناخته می‌شود. پارک علم و فناوری شیخ‌بهایی نیز در این راستا فعالیت می‌کند. خراسان رضوی در حوزه‌های کشاورزی و صنایع غذایی نوآوری‌های قابل توجهی را نشان می‌دهد. تهران به عنوان مرکز اصلی استارت‌آپ‌ها، بیش از ۵۰ درصد از نوآوری کشور را به خود اختصاص می‌دهد. در فارس، فعالیت‌های نوآورانه بیشتر به صنایع نفت و گاز مرتبط است و به نوعی نشان‌دهنده پتانسیل‌های این استان در زمینه توسعه فناوری و نوآوری می‌باشد.

مزیت‌های نسبی استان خراسان رضوی کدامند؟

What are the comparative advantages of Khorasan Razavi Province?

1

• **بخش صنعت در خراسان رضوی شامل صنایع معدنی، تولید و ساختمان است و این استان رتبه اول در صنایع غذایی و آشامیدنی، رتبه دوم در صنایع حوزه ماشین‌آلات و وسایل نقلیه و رتبه سوم در تولید پوشاک را داشته و دومین استان فعال در زمینه قطعه‌سازی است.**

2

• **در بخش کشاورزی نیز در تولید زعفران، محصولات باغی به ترتیب شامل پسته، بادام دیم، انگور آبی، سیب، بادام آبی، انار، انگور دیم، آلو، گردو، گیلان و زردآلو، توت درختی و زرشک و تولید محصولات زراعی نظیر گندم، جو، پنبه، خربزه، یونجه، ذرت علوفه‌ای، جعفرقند، هندوانه، گوجه فرنگی و نخود و زعفران و برنج و زیره سبز و سیاه و تولید گیاهان دارویی و صنعتی با توجه به تنوع گیاهان دارویی دارای مزیت نسبی است. همچنین استان در حوزه دامداری و دامپروری و پرورش دام سبک، در پرورش زنبور عسل و تولید عسل، در پرورش کرم ابریشم و در پرورش طیور مزیت نسبی دارد.**

3

• **وجود حرم مطهر حضرت امام رضا (ع) به عنوان آرامگاه هشتمین امام شیعیان در شهر مقدس مشهد، آرامگاه مشاهیری چون فردوسی، خیام و عطار، وجود موزه بزرگ خراسان به عنوان بزرگترین موزه کشور و برخورداری از ۱۰ درصد موزه‌های کشور همراه با بیش از ۲۳ منطقه نمونه گردشگری در سطح بین‌المللی، ملی، استانی و محلی نشانه‌ای دیگر از وجود جاذبه‌های فراوان گردشگری و قابلیت‌های سرمایه‌گذاری در این استان است.**

4

• **در بخش خدمات نیز دارای مزایای نسبی پرشماری است، محور عمده کسب‌وکارها در بخش خدمات، گردشگری بوده و عمده خدمات در زمینه سفر، اقامت، پذیرایی و تولید سوغات حول محور گردشگری بسط و توسعه یافته‌اند. همچنین خراسان رضوی به عنوان قطب دانشگاهی کشور با در اختیار داشتن ۷۷ دانشگاه و مرکز آموزش عالی مطرح است. طبق مطالعات انجام‌شده بیش از ۵۰ درصد از کل ظرفیت اقامتی کشور در شهر مشهد فعال است و سالانه حدود ۳۰ میلیون زائر ایرانی و قریب به ۵ میلیون زائر خارجی به این شهر سفر می‌کنند.**

5

• **قرار گرفتن خراسان رضوی در مسیر کریدور بین‌المللی جاده‌ای ترانزیت، جاده جهانی ابریشم و محور ترانزیت شرق جاپهار (خلیج فارس) به دوغانرون (مرز افغانستان) و موقعیت جغرافیایی منحصر به فرد (در مرکز اتصال خاورمیانه، آسیا و اروپا و مسیر جاده ابریشم) و همجواری با دو کشور افغانستان و ترکمنستان (دروازه ورودی به کشورهای آسیای میانه) و بهره‌مندی از بازار گسترده در داخل و خارج (به خصوص در کشورهای همسایه) و سهم بالای گردشگری موجب شده تا مشاغل مرتبط مانند خدمات پذیرایی مجتمع‌های تفریحی، تولید سوغات، حمل‌ونقل گردشگران و ... نقش مهمی در اشتغال استان ایفا کند.**

6

• **خراسان رضوی رتبه نخست جابجایی مسافران ریلی و جاده‌ای کشور را دارا است و وجود مراکز تجاری، وجود بازارچه‌های مرزی متعدد باجگیران، دوغانرون و ... و وجود منطقه ویژه اقتصادی سرخس از مزایای نسبی استان به شمار می‌رود و بخش خدمات بزرگترین بخش اقتصادی استان از نظر ارزش افزوده و اشتغال است.**

7

• **وجود جاذبه‌های طبیعی، وجود مراکز آموزشی فنی‌وحرفه‌ای، مزیت نسبی در ویژگی خاص ژئوپلیتیکی با وجود مرز مشترک این استان با کشور ترکمنستان و افغانستان، اتصال راه آهن مشهد - بخنود - گرگان به عشق آباد و تاجیکستان، وجود ۵ گمرک فعال در استان برای انجام فعالیت‌های تجاری، شامل گمرک مشهد، گمرک باجگیران، گمرک لطف آباد، گمرک سرخس و گمرک دوغانرون و بهره‌مندی از دو فرودگاه در استان (فرودگاه بین‌المللی مشهد و فرودگاه سبزوار) از جمله مزایای نسبی خراسان رضوی در بخش خدمات محسوب می‌شود.**

منبع: www.isna.ir/news/1403081208700

مشکلات اقتصادی خراسان رضوی چیست؟

What are the economic problems of Khorasan Razavi Province?

نسبت تسهیلات به سپرده‌های خراسان رضوی ۷۱.۹۹ درصد است، در حالی که در بسیاری از استان‌ها این نسبت بیش از ۸۵ درصد است. در خراسان رضوی واحدهای اقتصادی متعددی همچون واحدهای فولادی، معدنی و ... وجود دارند که محل فعالیت آن‌ها در استان است، اما گردش مالی و حساب‌های بانکی آن‌ها در سایر استان‌ها است در واقع محل فعالیت آن‌ها در خراسان رضوی است اما از این محل هیچ عایدی نصیب استان نمی‌شود. یکی از علل مهم بالا بودن رقم تسهیلات و سپرده‌ها در استان تهران، استقرار دفاتر مرکزی بسیاری از شرکت‌ها و واحدهای تولیدی سایر استان‌ها در این استان بوده و عمده فعالیت‌های بانکی آن‌ها از طریق شعب بانک‌ها و مؤسسات اعتباری استان تهران انجام می‌شود که تجمع حساب‌ها در مرکز موجب کاهش ظرفیت‌های بانکی در استان‌ها شده و امکان ارائه تسهیلات به تولیدکنندگان و صنعت‌گران به شدت کاهش می‌یابد. کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش بنگاه‌های تولیدی، بازگشت ارز صادراتی با نرخ دولتی یا نیمایی، فقدان استراتژی توسعه صنعتی، مشکلات بانکی در تهیه ضمانت‌نامه‌های بانکی و شرایط دشوار اخذ تضمین، بازگشت ارز حاصل از صادرات ریالی به کشورهای عراق و افغانستان و تورم‌های دورقمی مزمن و فزاینده از دیگر مشکلات فعالان اقتصادی به شمار می‌رود.

معرفی فرصت های سرمایه گذاری استان خراسان رضوی (اتاق بازرگانی)

Introducing investment opportunities in Khorasan Razavi Province

یکی از شاخص های مهم در سنجش وضعیت اقتصادی و سیاسی جامعه شاخص سرمایه گذاری (اعم از داخلی و خارجی) است، افزایش مناسب این شاخص از یک سو باعث افزایش رشد تولید، اشتغال و سپس صادرات و به طور طبیعی بهبود وضع طبقات پایین و محروم جامعه می شود و از طرفی رشد سرمایه گذاری نمادی از ثبات اقتصادی و چشم انداز مثبت جامعه بویژه از دیدگاه سرمایه گذاران نسبت به آینده است. از طرفی امروزه جذب و تشویق سرمایه گذاری خارجی به سبب آثار مثبتی نظیر تامین مالی پروژه های بخش دولتی و خصوصی، انتقال تکنولوژی های جدید، ایجاد اشتغال، دسترسی به بازار های صادراتی، افزایش کیفیت در حوزه مدیریت بنگاه ها، ایجاد ارتباطات موثر با دیگر کشورها و .. در دستور کار دولت های مختلف قرار گرفته است. تحقق این مهم مستلزم طی نمودن فرآیند حرفه ای است که هریک از گام های این فرآیند به مثابه قطعه های یک پازل بوده که می بایست به درستی در کنار یکدیگر قرارگیرد. آنچه مسلم است شناساندن توانمندیها و اطلاع رسانی مناسب از ظرفیت ها از مهم ترین گام های نخست در جذب سرمایه گذاری است.

برای آشنایی با فرصت های سرمایه گذاری استان، مرکز خدمات سرمایه گذاری استان خراسان رضوی کتابی تدوین کرده که می توانید از کتابخانه دیجیتال ایزیمو دانلود کنید:

طرح فرصت های سرمایه گذاری استان خراسان رضوی در فروردین 1399 جهت مطالعه و بهره برداری به پیوست آورده شده است. (استانداری)

Introducing investment opportunities in Khorasan
Razavi Province 1399

فهرست مطالب عبارت است از:
زیربنایی، کشاورزی، محیط زیست، گردشگری، صنایع دستی،
سلامت و بهداشت، فناوری اطلاعات و ارتباطات در بخش صنعت
(صنایع معدنی و فلزی، صنایع شیمیایی و دارویی، صنایع
الکترونیکی، صنایع نساجی و صنایع غذایی) و انرژی

بارگذاری محتوا به دو زبان انگلیسی و فارسی که می توانید از کتابخانه
دیجیتال ایزیمو دانلود کنید: